

Ochrana dravcov na Slovensku, Trhová 54, 841 01 Bratislava, www.dravce.sk

Po úspešnej hniezdnej sezóne odlieta sťahovavé vtáctvo do teplých krajín

Tlačová správa

Bratislava, 30. augusta 2022

Spomedzi vyše 200 vtáčích druhov, ktoré na Slovensku pravidelne hniezdia, až 150 naše územie opustí, aby prečkali zimu v priaznivejších podmienkach. Neletia za teplom, ale tam, kde nájdu dostatok potravy. Ako prvé odlietajú druhy, ktoré čaká najdlhšia cesta – až do subsaharskej Afriky. Ornitológov prekvapil medzi migrujúcimi jedincami taký vysoký podiel mladých vtákov, aký u nás doposiaľ nebol zaznamenaný. Jesenná migrácia je aj témou aktuálneho dielu nového podcastu [Vtáčia akadémia](#).

„Našu krajinu už opustili vlhy, mucháriky bielokrké, všetky trsteniariky zo slovenskej hniezdnej populácie, takmer všetky dážďovníky a včeláriky. V nasledujúcich dňoch odletia lastovičky, veľká časť peníc, sláviky. Spomedzi dravých vtákov odlietajú ako prvé sokoly červenonohé, sokoly lastovičiare, včeláre lesné, či výriky lesné. Vo všeobecnosti ide o druhy s vysokým podielom hmyzu v potrave. Cez Slovensko práve migrujú mucháriky čiernohlavé, žltochvosty hôrne, severské populácie trsteniarikov, strakoše,“ povedal Roman Slobodník z Ochrany dravcov na Slovensku

„Aktuálna sezóna jesennej migrácie nás zatiaľ príjemne prekvapila vysokým podielom mladých vtákov, aký sme ešte na Slovensku nezažili. Napríklad v prípade strakoša červenochrbtého a trsteniarikov je tento rozdiel do očí bijúci a markantný. Najväčší vplyv malo počasie, resp. klimatické podmienky. Absencia zrážok umožnila vysokú hniezdnu úspešnosť najmä u druhov vtákov tzv. otvorených hniezd (drozdy, strakoše, trsteniariky, penice). Okrem toho sa zrejme znížilo aj riziko predácie mláďat a znášok zo strany druhov - predátorov, ktoré teraz nachádzali inú potravu, napríklad dostatok hmyzu (tzv. kompenzačná predácia),“ informuje Roman Slobodník z Ochrany dravcov na Slovensku

„Tohoročná vysoká hniezdna úspešnosť môže mať ešte jedno zaujímavé vysvetlenie. Jarné pozorovania naznačovali, že sa z dôvodu nepriaznivých klimatických podmienok vrátilo zo zimovísk o niečo menej jedincov, resp. prileteli neskôr než zvyčajne. Tie, ktoré prileteli, museli zvládnuť náročné okolnosti a teda by sa dalo predpokladať, že sú zdatnejšie a schopnejšie v hniezdení a výchove potomstva,“ hovorí Slobodník a dopĺňa:

„Je tu ešte jedna zaujímavosť. V prípade niektorých druhov, kde už väčšina populácie naše územie opustila, sa ešte nájdu ojedinelé páry, ktoré aktuálne hniezdia. Neskorší prílet im nezabránil podujat' sa na zodpovednú úlohu. Ide napríklad o hrdličku poľnú, či lastovičky. Budú sa musieť poponáhľať, aby stihli do mesiaca naše územie opustiť a doletieť až do Afriky.“

„Najmä pre tohoročné mláďatá je migrácia najnáročnejším obdobím ich života, veľa z nich cestu nezvládne, pri niektorých druhoch (najmä spevavcoch) prežije len 20 percent mláďat. Ohrozením sú prirodzené faktory (nepriazeň počasia, vyčerpanosť, nedostatok potravy, predátori, choroby), bariéry v podobe elektrických vedení a turbín, ale tiež barbarské usmrcovanie pre obchod či zábavu v krajinách ako Sýria, Libanon, Cyprus, Malta či Egypt. Fenoménu migrácie je venovaný aktuálny diel podcastu [Vtáčia akadémia](#). Podcast je zameraný na pozoruhodnosti vtáčej ríše,“ uzatvára Slobodník.

Kontakt: Roman Slobodník, slobodnik@dravce.sk, 0907 026 107

Ochrana dravcov na Slovensku, Trhová 54, 841 01 Bratislava, www.dravce.sk

Ďalšie informácie:

- Z neskoršie hniezdiacich párov majú aktuálne niektoré lastovičky ešte len znášku a hrdličky približne dvojtýždňové mláďatká.
- Najznámejšie migračné trasy na Slovensku sú údolia väčších riek, Východoslovenská nížina, niektoré horské sedlá a priesmyky.
- Najdlhšiu vzdialenosť prekonáva na svojej ceste skupina tzv. subsaharských migrantov – dážďovníkov, lastovičiek, bocianov, ale aj dravcov, napríklad orol krikľavý a sokol červenonohý.
- Jesenná migrácia trvá dlhšie ako jarná – vtáky sa už nemusia ponáhľať na hniezdiská, nie sú poháňané hormónmi.
- Náročnosť migrácie dobre ilustruje jej symbol – lastovička. Síce má zimoviská vzdialené vzdušnou čiarou „len“ približne 8 tisíc kilometrov, cestou k nim však reálne nalieta aj viac ako 15 tisíc kilometrov
- Na cestu sa vtáky pripravujú – mení sa im operenie, tvoria si tukové zásoby.
- Vtáctvo počas migrácie najčastejšie hynie po náraze do presklených plôch či po útoku mačkami. Problémom sú tiež elektrické vedenia.
- „Pre zníženie rizika nárazov do elektrických vedení a zásahov prúdom realizujeme v spolupráci ďalších 6 krajín, s finančnou podporou Európskej únie, prelomový projekt LIFE Danube Free Sky. Pozdĺž Dunaja, ako mimoriadne významného migračného koridoru pre vyše 300 druhov vtáctva, zvyšujeme viditeľnosť 245 km vedení a bezpečnosť 3250 stĺpov,“ hovorí Marek Gális, odborný koordinátor projektu LIFE Danube Free Sky (danubefreesky.eu).
- Do veľkej miery vplyvajú na úspešnosť migrácie ľudia. Rozhodujúcim faktorom je dostupnosť potravy a teda prítomnosť plôch ponúkajúcich rôzne druhy živočíchov a rastlín, ktorými sa vtáky živia. Je dôležité, aby sa polia hneď po žatve nezaorali a aby tak aspoň v septembri a októbri poskytli tieto plochy vtákom dostatok potravy. Oblúbená je slnečnica, či strniská po obilninách, lucerna a ďatelina.

Projekt LIFE Danube Free Sky – Medzinárodná ochrana vtáctva pozdĺž Dunaja (LIFE19 NAT/SK/001023) podporila Európska únia v rámci programu LIFE a Ministerstvo životného prostredia SR. Tento dokument vyjadruje len názor autora a Európska komisia/agentúra CINEA nenesie zodpovednosť za akékoľvek použitie informácií, ktoré obsahuje.